

MISSATGES D'UNA FADA

**Una experiència educativa en l'acompanyament d'un
infant amb malaltia de llarga durada**

Autora: **Pilar Garcia Agulló**
Col·laboració: **Rosa Mª Berrocal García**
Centre: **Escola Maria Rosa Molas**
Reus, 2013

*Si jo hagués patit càncer, hagués
preguntat "Per què a mi?"*

*Ara que l'està patint la meva filla,
em pregunto "Per què no a mi?"*

Ana, mare de la Maria

AGRAÏMENTS

Volem agrair als pares de la Maria la seva autorització per donar a conèixer aquesta experiència i per recordar i compartir amb nosaltres els moments de dolor viscuts durant el període que va durar la malaltia.

A l'escola pel seu constant recolzament en la nostra tasca.

ÍNDEX

RESUM.....	5
INTRODUCCIÓ	6
ARGUMENTACIÓ TEÒRICA	8
OBJECTIUS	11
DIAGNÒSTIC DE LA MALALTIA.....	14
LA NOSTRA IMPLICACIÓ.....	15
TRACTAMENT A L'HOSPITAL	17
SORTIDA DE L'HOSPITAL	27
VALORACIÓ CRÍTICA	33
CONCLUSIONS	36
BIBLIOGRAFIA.....	37
ANNEX	38

RESUM

La present proposta educativa es basa en l'experiència viscuda a la nostra escola amb una nena de 3 anys que se li va diagnosticar leucèmia. D'un dia per l'altre és ingressada en un hospital a 100 km de distància de la seva ciutat, trencant així amb la que fins al moment havia estat la seva vida.

Davant d'aquesta situació sorgeix la iniciativa d'aprofitar un personatge màgic treballat amb anterioritat a la seva classe i molt estimat per ella: la fada Piruleta. Aquesta, a més d'acompanyar la Maria, també es trobava en la mateixa situació que ella, és a dir, patia leucèmia.

L'acompanyament es basava en una relació creada a partir d'un seguit de cartes a través de les quals la fada es comunicava amb la nena i li transmetia tot allò que calia en cada moment: ànims, felicitacions, comprensió, fer-li entendre i acceptar aspectes difícils de la malaltia... I inclús li corregia algunes conductes negatives.

La Fada Piruleta va ser també el vincle amb l'escola, cosa que va assegurar la continuïtat dels seus aprenentatges i el lligam emocional amb els seus companys i mestres. També actuava com a recolzament i acompanyament per a la seva família.

INTRODUCCIÓ

El treball que presentem es pot descriure com una experiència educativa i humana viscuda a partir de l'aplicació d'una proposta didàctica dins i fora de l'àmbit escolar.

Som mestres d'Educació Infantil de l'Escola Maria Rosa Molas de Reus, que volem transmetre una dura realitat a la que professors/es i alumnes ens vam haver d'enfrontar per primera vegada a l'escola. Van ser mesos de tristor i desesperança davant d'una situació de malaltia greu, la leucèmia, que va afectar la Maria, la nena de la que parlarem a continuació, però que, gràcies a la nostra fe, estàvem convençuts que tornaria a l'escola sana i estalvia.

Per pocs coneixements que tinguéssim d'aquella patologia, la veritat era que la gravetat de la situació i un final incert, juntament amb el fet de tractar-se d'una nena de només tres anys, transmetia a la situació un enorme dramatisme.

Va ser en aquell moment quan la nostra proposta va emergir i va cobrar protagonisme: una proposta didàctica on es treballés la manera de mantenir el vincle de la Maria amb la seva escola, la gestió d'aquesta notícia al centre escolar i el que va provocar als seus companys, la forma d'evitar perdre el ritme de treball i ajudar la família a què aquest camí fos una mica menys dolorós.

Aquesta vivència va durar dos anys i amb la seva descripció hem intentat transmetre els passos que vam seguir conjuntament amb els sentiments i emocions de les persones implicades. Estem convençudes que ens deixem molts aspectes, ja que és difícil plasmar en paper una experiència de vida tan emotiva viscuda durant un període tan llarg de temps. Malgrat això, hem intentat explicar allò més significatiu i primordial de tot el procés tenint en compte les diferents persones involucrades.

Aquest treball l'hem estructurat partint d'una part teòrica on donem a conèixer la problemàtica i les necessitats dels nens i nenes amb una malaltia de llarga durada com és la leucèmia. La segueix una segona part en la que expliquem tot el procés viscut en l'acompanyament de la malaltia. Tot plegat ho

complementem amb la nostra valoració personal i les conclusions que hem extret.

ARGUMENTACIÓ TEÒRICA

Quan un nen és diagnosticat amb càncer, l'habitual és que abandoni la seva vida quotidiana i sigui hospitalitzat per a començar un inacabable número de proves i iniciar el tractament. Evidentment, tant els pares com l'equip mèdic, en un primer moment centren la seva atenció i preocupació en la curació i recuperació del nen, deixant en segon terme l'àmbit escolar. Però si tenim en compte que en la gran majoria de casos el tractament pot tenir una durada de mesos o inclús anys, és realment important mantenir el vincle i tenir en compte el retorn a l'activitat escolar per tal de nodrir la relació amb la seva vida quotidiana.

De fet, fins fa uns anys, quan un nen era ingressat a l'hospital per una malaltia de llarga durada només es cobrien les seves necessitats sanitàries, fins que es va veure que hi havien d'altres que no estaven ateses, com per exemple, les que afecten el seu desenvolupament social, emocional i escolar.

Actualment aquesta realitat ha evolucionat i ha provocat canvis profunds en l'atenció que el nen malalt rep per part del seu entorn mèdico-educatiu.

Bàsicament són quatre les raons per les quals és indispensable que la vida escolar del nen amb càncer continuï activa durant el procés d'hospitalització:

- Mantenir la continuïtat escolar transmet als nens i les seves famílies un missatge positiu i de perspectiva de futur, ja que crea expectatives reals d'esperança i superació de la malaltia.
- Fomentar la continuació del seu desenvolupament d'habilitats socials, afectives, cognitives/intel·lectuals i motrius formant part del tractament mèdico-psicològic, gràcies al vincle amb l'escola i la seva incorporació.
- Prevenir l'aïllament i passivitat del nen que en ocasions comporten les estades de llarga durada a l'hospital.
- Fomentar les relacions entre iguals.

Aquesta va ser la raó principal per la qual es va fundar la SIOP (Societat Internacional de Oncologia Pediàtrica), que fa èmfasi en què l'atenció al nen

amb càncer requereix de la participació d'un equip multidisciplinari i en constant coordinació: metge especialista, psiquiatra o psicòleg, treballadora social i equip docent (mestres de l'aula hospitalària, mestres d'atenció individualitzada a l'habitació, mestres de reforç domiciliari i mestres del centre d'origen).

Alguns dels factors que caracteritzen i priven el nen amb càncer, als quals s'ha d'adaptar irremediament i que l'escola ha de tenir en compte a l'hora d'actuar, són:

- Trencament amb la seva vida familiar, social i escolar
- Sobreprotecció per part de la família i coneguts.
- Absentisme de llarga durada a l'escola i altres activitats habituals.
- Acceptació d'una malaltia amb un impacte social negatiu i pessimista.
- Tractament llarg i agressiu.
- Nou trencament amb l'entorn hospitalari i readaptació al context familiar i escolar.

Tot això provoca en el nen una sèrie d'alteracions característiques i que és important que el seu entorn més proper conegui per a poder reconduir-ho de la manera més efectiva possible. Algunes d'aquestes són:

- De comportament: agressivitat a causa de la por del dany físic, rebel·lia, rebuig, trastorns alimentaris i de la son...
- Cognitives: manca d'atenció i dificultat de concentració.
- Emocionals: ansietat i por a la separació dels pares, apatia, por a l'entorn hospitalari i a les intervencions sanitàries...

Com ja hem observat anteriorment, el recolzament emocional i social que rebin aquests nens durant aquest procés és un punt clau per tal de canalitzar o, pel contrari, accentuar aquestes alteracions que inevitablement es presentaran.

En conseqüència, els centres hospitalaris ofereixen diferents línies d'actuació encaminades a la millora de la seva qualitat de vida:

- Lúdica: biblioteca, manualitats, jocs, animacions, música...

- Educativa: aula hospitalària, atenció individualitzada a l'habitació, atenció domiciliària i comunicació amb l'escola d'origen.
- Informativa: dret del malalt a conèixer aspectes de la seva malaltia en funció del seu estat maduratiu i de la seva edat.

Un dels aspectes més importants per tal de conduir aquesta activitat escolar amb èxit, assegurant el benestar emocional i psicològic dels afectats (nen i família), és que l'escola ha d'estar informada de la malaltia del nen. Els mestres i companys d'aula (tenint en compte la seva edat i maduració emocional) han de conèixer l'estat i evolució de la malaltia per tal de poder realitzar una bona actuació. Aquest punt és de vital importància per a un bon desenvolupament dels fets posteriors, però és indispensable respectar la voluntat dels pares pel que fa a la informació que volen transmetre i que en determinats moments de dolor volen compartir amb la resta.

Des dels inicis, el tutor/a del nen actuarà com a pont entre el nen (i la seva família) i els companys de classe, treballant i prenent les mesures i actuacions pertinents, portant a terme un programa hospital-escola.

OBJECTIUS

Tot seguit es presenten els objectius que ens vam proposar quan vam dur a terme aquest projecte educatiu.

Objectiu general

L'objectiu general de la proposta era acompanyar la Maria i la seva família durant tot el procés, en l'estada hospitalària i domiciliària, així com durant el tractament de la malaltia. per tal d'oferir l'ajuda, recolzament i acompanyament necessaris per a la superació del procés de la malaltia, fins a la total integració de la nena a l'escola a la seva tornada.

La incertesa sobre el temps que duraria la malaltia, el seu desenllaç, la resposta de la família i persones properes... eren condicionants que dificultaven l'aplicació de les actuacions.

Objectius específics

Tenint en compte aquests factors, els objectius específics es van classificar en tres àmbits per tal de diferenciar els camps d'actuació:

- Respecte la Maria:
 - o Mantenir el lligam amb la seva escola i en especial amb els seus companys de classe, per tal que la llarga absència a l'escola i la seva tornada fos el més normalitzada possible. D'aquesta manera, es preveia garantir una bona reincorporació a l'aula.
 - o Transmetre els continguts acadèmics corresponents a la seva edat i curs, dins de les seves possibilitats físiques i emocionals, amb la finalitat de no perdre el ritme de treball de l'aula i continuar motivant l'aprenentatge dels nous continguts.

- Facilitar a la nena, en el procés d'acceptació de la seva malaltia, suport i estratègies que l'ajudessin a pair les situacions per a ella injustificades i inexplicables.
 - Facilitar a la nena la gestió emocional de la situació de la millor manera possible, tenint com a model la protagonista de la proposta, la fada Piruleta, que l'acompanyaria durant tot el procés i li oferiria recursos per a superar les situacions més angoixants i difícils de comprendre.
 - Oferir un recolzament i acompanyament durant tot el procés inclús responent a necessitats específiques pròpies de la malaltia i, especialment, en els moments més dolorosos i de difícil tolerància.
- Respecte a la família:
- Mantenir el lligam i el contacte constants amb l'escola de la seva filla per tal de d'aconseguir mantenir una continuïtat d'aprenentatges durant el temps que no assistís al centre i en el moment del retorn a l'escola.
 - Oferir un recolzament i acompanyament als pares i germà durant tot el procés, tenint en compte la por constant al patiment i/o la pèrdua d'un ésser estimat.
- Respecte als companys de l'escola:
- Aprendre a confiar en Déu i pregar cada matí com a eina de fe i esperança per a què la Maria es recuperés i pogués tornar aviat a l'escola.
 - Treballar i potenciar els valors cristians i humans relacionats amb tot el procés, com ara *la caritat, l'ajuda, l'empatia, l'estima i la solidaritat*. Aprofitar la situació per a desenvolupar en els altres nens i nenes valors molt evidents envers aquesta realitat, que inevitablement viuen

intensament i de manera positiva gràcies a la gestió de la mestra i l'acceptació de la situació.

- Ajudar els companys de classe en el procés d'acceptació de la malaltia de la Maria amb la col·laboració de la protagonista de la proposta: la fada Piruleta.
- Fer comprendre i respectar l'estat físic i emocional de la Maria a la seva tornada a l'escola per tal de garantir la seva adaptació i integració.
- Promoure la reflexió sobre la importància del respecte per la malaltia de la Maria per tal de prevenir situacions en les que la nena pogués sentir-se incòmoda o ofesa per comentaris o actuacions naturals i espontànies dels altres infants.

DIAGNÒSTIC DE LA MALALTIA

La Maria, una alumna de P3 de la nostra escola, feia molt de temps que no es trobava gaire bé. Es queixava sobretot de mal de cames i es cansava sovint. Tots pensàvem que era una manera de cridar l'atenció ja que els seus pares l'havien dut més d'un cop al metge i no hi trobaven res, tot i que ells, que la coneixien molt bé, estaven segurs que alguna cosa no era normal i estaven intranquils a l'espera de descobrir-ho.

La cosa va canviar quan els pares ens van informar que li havien sortit dos bonys darrera de les orelles. No pintava gens bé però tampoc sabíem què podia significar.

El dia de Sant Jordi la Maria no va assistir a classe però d'entrada no ens vam amoïnar gaire ja que alguns nens havien estat malalts aquella setmana. El dia anava transcorrent amb normalitat amb les activitats programades per celebrar la Diada. La notícia ens va arribar a través de la directora de l'escola que ens va notificar que havia rebut una trucada del pare de la Maria informant que a la nena li havien diagnosticat leucèmia i estava ingressada a l'Hospital de la Vall d'Hebron de Barcelona. El seu estat era greu, tenia un 90% de cèl·lules cancerígenes i el procés seria llarg, dur i, per descomptat, incert. La notícia ens va trasbalsar totalment. Se'ns havien passat les ganes de seguir amb la festa. Només ens venia al cap la imatge de la petita Maria espantada a l'hospital per totes les proves que li estarien fent i la gran preocupació pel camí feixuc i dolorós que acabava de començar aquell Dia de Sant Jordi de 2010.

La Maria ens ensenya les seqüeles de diferents proves i anàlisis rebudes els primers dies d'ingrés i els equips de control que duia.

LA NOSTRA IMPLICACIÓ

Un cop vam començar a fer-nos a la idea de la notícia ens vam començar a fer moltes preguntes: Com es devia trobar? Què li farien? Es curaria? I la que més ens implicava a nosaltres: **com podíem ajudar la Maria i la seva família durant tot el procés?**

Vam estar parlant i rumiant les diferents possibilitats i vam decidir que el més important era que la Maria no perdés el seu vincle amb els companys i l'escola. A més, en la mesura del possible calia evitar que perdés el ritme d'aprenentatge sempre i quan el seu estat físic li ho permetés, que val a dir que era un aspecte que també amoïnava molt als seus pares. Per tant, teníem molt clar que la nostra actuació depenia de molts factors i que ens hauríem d'anar adaptant a les circumstàncies.

No vam trigar a tenir clara la forma d'intentar col·laborar en el procés.

A la nostra escola, i més concretament a Educació Infantil, treballem per mitjà de projectes. Durant el primer trimestre d'aquell curs havíem dut a terme un tema màgic: la fada Piruleta. Es tractava d'un projecte basat en despertar la il·lusió i la imaginació dels nens i nenes i alhora fomentar la seva curiositat i fascinació.

En un començament, la fada els anava deixant pistes a la classe perquè intentessin esbrinar de qui es tractava. Després d'uns dies d'expectació, els va enviar una carta de presentació als nens i nenes basada en una endevinalla que ells havien d'encertar. A partir d'aquí, va començar un feedback entre la fada i els alumnes durant el qual ella els va anar explicant molts aspectes seus i de la seva vida i els va anar presentant les feines a fer relacionats amb aquests. Tot ho amania amb petites sorpreses que anava duent (llaminadures, contes, material per fer manualitats...) i que els alumnes rebien amb molta alegria i agraïment. Durant el projecte tots es van mostrar emocionats i impacients a l'espera de notícies de la fada i mostraven un gran interès per fer i per aprendre tot allò que ella els explicava i ensenyava.

La Maria, com la resta d'alumnes, s'havia sentit atreta per la fada Piruleta. De fet, quan es va saber la notícia de la malaltia de la Maria, ja al tercer trimestre del curs, encara en parlaven tot i haver acabat el projecte i esperaven que els tornés a visitar un dia.

En conseqüència, i després d'haver-ho consensuat, vam decidir demanar ajuda a la fada Piruleta perquè, amb la seva màgia, pogués fer de fil conductor entre la Maria i l'escola, i en concret, amb els seus companys i les mestres.

Calia ser conscients de la importància que tenia, per un costat, que la Maria mantingués el lligam amb la seva classe, però també ho era que els companys fossin conscients, dintre d'uns límits, del que li estava passant a la Maria. De fet, els nens i nenes de la seva classe preguntaven per ella al passar llista. Per tant, era necessari donar una resposta, però quina? com?... doncs... la fada Piruleta ens ajudaria a fer-ho, tot i que encara havíem de saber com aconseguir-ho de la millor manera sense preocupar i sense poder molestar ningú.

A la dreta us presentem la fada Piruleta que serà, junt amb la Maria, la protagonista al llarg de tot aquest treball.

En definitiva, un cop vam tenir clara la implicació de la fada Piruleta, calia posar-se ràpidament a treballar... i això és el que vam fer!!!

TRACTAMENT A L'HOSPITAL

Actuacions vers la Maria

Des d'un bon començament els pares ens van informar que no sabien el temps que la Maria hauria d'estar ingressada, però que, en principi, no seria menys d'un mes o mes i mig. A l'hospital els havien deixat clar que no s'havien de preocupar pel que passaria l'endemà; l'important era viure i superar el dia a dia.

El primer que vam fer va ser preguntar-los si creien convenient que li preparéssim a la nena feina per a què pogués fer-la en les estones que es trobés amb forces. Els pares ho van acceptar amb agraïment ja que els havien informat que hi hauria moments durs per a la nena però que, per experiència, sabien que el poder de recuperació dels infants és molt gran i que moltes estones les podria dedicar a fer coses per distreure's (jugar, fer feina de l'escola...). A més, per a fer més portable als infants i a les famílies la seva llarga estada, l'hospital oferia també activitats durant el dia tant a l'aula hospitalària com a l'habitació quan no podia bellugar-se del llit. També ens van informar de què els metges ho creien recomanable i positiu per a la nena per tal de suavitzar una mica el trencament físic i emocional que acabava d'experimentar amb l'escola ordinària.

La Maria ens mostra amb il·lusió la feina feta a l'aula hospitalària.

Tot plegat ens va donar encara més raons per seguir endavant amb la nostra tasca.

Vam començar per preparar les fitxes que la Maria havia d'anar fent a poc a poc i que coincidien amb les que realitzarien els seus companys a l'aula. Cada fitxa s'acompanyava d'una nota explicativa amb indicacions per als pares del que s'havia de fer i els passos a seguir. En cas de necessitar material (gomets, adhesius, fotografies retallades...) s'adjuntava. També vam preparar una capsa amb tot el material que creïem que podria necessitar: tisores, ceres, retoladors, llapis, goma, maquineta per fer punta, punxó i coixinet, pegament, paper de xarol, cartolines..., i altres materials especials per realitzar manualitats com pompons de colors i de diferents mides, neteja pipes, peces de goma eva, ulls mòbils...

Per últim, tenint en compte el comentari que ens havien fet els pares sobre la tristor de l'habitació de l'hospital, vam preparar material de decoració com el que teníem a l'aula sobre els conceptes que havíem treballat durant el curs: els números 1, 2 i 3 amb cartolines de colors de mida A4, les figures geomètriques (cercle, quadrat i triangle), també amb cartolines de colors de mida A4, el cartell per posar el temps, junt amb els dibuixos complementaris per poder-los enganxar segons el temps que veia per la finestra de la seva habitació... I, en especial, el que no podia faltar, una imatge de la fada Piruleta a la qual ella, com la resta dels seus companys, s'estimava i la considerava amiga seva. La nostra finalitat era alegrar la seva estada i personalitzar la seva habitació per a què fos el més familiar i acollidora possible per a ella.

La fotografia següent mostra una imatge de la seva habitació:

Decoració de la petita habitació de la Maria

La Maria fent, contenta, la feina de l'escola.

Els pares ens van comentar contents que als amics que anava fent la Maria a l'hospital els agradava anar a la seva habitació per tota l'ambientació i per gaudir del món fantàstic de la fada. De fet, per a ella, els amics de l'hospital van ser importants per a compartir tot el temps que hi passava i per a sentir-se acollida. També cal tenir en compte que això suposava un inconvenient per a la

Maria, donat que havia de viure trencaments sovint ja fos perquè el seu amic/ga sortia de l'hospital recuperat o per la pèrdua d'aquells que no havien superat la malaltia.

A la Maria li agradava molt rebre visites d'altres nens i poder-los ensenyar la decoració de l'habitació.

Un cop vam tenir tot el material preparat i identificat amb les explicacions pertinents, el següent pas era decidir com fer-ho arribar a la Maria: Tot de cop? Paulatinament? ... i vam creure que la millor manera seria que la fada li anés deixant a l'habitació a poc a poc. Aquesta va ser una bona pensada, ja que la fada Piruleta havia de ser el lligam entre la Maria i l'escola.

Ara bé, com dur-ho a terme? La solució va ser molt encertada: es tractava que la fada es comunicés amb ella per mitjà de cartes que contindrien diferents missatges i atendrien a finalitats diverses.

D'aquesta forma ella mantindria la il·lusió cada dia esperant la visita i la sorpresa de la fada Piruleta i els pares podrien utilitzar les cartes en els moments més complicats, per exemple, estones d'inquietud, de rebel·lia, de por... i canviar-los per moments d'alegria, il·lusió i d'imaginació gratuïts. A banda, les diferents situacions canviant que es podien succeir feia que hi hagués material que s'hagués d'elaborar de forma expressa i de vegades

urgent. Això suposava anar-se adaptant a les circumstàncies, de vegades doloroses.

Així doncs, ens vam posar a preparar la primera visita de la fada a l'hospital. Volíem que la nena se sentís recolzada i acompanyada per la fada durant un moment tant real i dolorós com el que estava vivint, tot donant-li pinzellades de fantasia. Ho podeu veure a l'annex, **carta 1**.

Un dels punts forts d'aquest acompanyament emocional i educatiu, va ser intentar que la fada Piruleta transmetés la màxima empatia. Vam pensar que la millor manera era que la fada es trobés en la mateixa situació que la Maria, és a dir, que també tingués leucèmia i seguís el mateix procés de la malaltia. Així, en la seva segona carta, la fada li va explicar a la Maria que ella també estava malalta i que havien de ser fortes perquè el camí seria difícil, però que juntes ho aconseguirien. També li va assegurar que la visitaria cada dia per deixar-li feina de l'escola ja que les seves amigues les fades la recollirien del col·legi, i de tant en tant, li portaria alguna sorpresa per recompensar-la per la seva valentia (**carta 2**).

Vam escriure moltes cartes ja que calia elaborar-les segons les necessitats del moment. A l'hospital hi havia força coses que a la Maria li eren difícils d'acceptar, sobretot pel que feia a les proves que li havien de fer amb molta assiduïtat, les quals les veia com una agressió a la seva persona. Segons el que ens van dir els pares, la nena no volia escoltar els metges, que per a ella eren els dolents, ni les infermeres que eren persones tendres però que l'agredien seguint les indicacions dels metges, ni els pares que l'obligaven a deixar-se fer... en fi, no escoltava ningú.

En canvi, la fada Piruleta va ser per a ella una persona a la que escoltar, confiar i veure-s'hi identificada, ja que a més de no enganyar-la, estava passant pel mateix procés i la podia entendre millor que ningú. La fada li explicava com li havia anat a ella cada prova, li donava consells, la renyava si calia... i l'ajudava a reconduir conductes negatives derivades de l'angoixa per restar molts dies ingressada a l'hospital, amb el temps transcorrent molt lentament i

pels efectes secundaris dels medicaments que li administraven, de les proves que li havien de fer, de les complicacions pròpies de la malaltia... Les cartes ajudaven als pares a corregir el seu comportament i a explicar-li i fer-li entendre aspectes difícils de transmetre i entendre i que sovint no volia escoltar.

Un cop vam tenir la primera tramesa de material, vam anar a l'hospital a visitar la Maria i a parlar amb els pares per explicar-los el que havíem preparat i com ho havien de fer servir. També vam escoltar les seves preocupacions i necessitats per tal de recollir-les i tractar d'incloure-les en properes cartes. També els vam suggerir mantenir-nos en contacte constant per tal que ens poguessin demanar tot allò que requerissin: cartes de la fada informant a la Maria sobre algun aspecte que tingués a veure amb la malaltia o sobre algun canvi d'actitud que se li demanava pel seu bé, material didàctic, material fungible, noves situacions...

A continuació es presenta un breu resum d'altres models de cartes que vam preparar i que es poden consultar a l'annex:

- Cartes convidant-la a fer la feina de l'escola remarcant-li la importància de fer el mateix que els seus companys a la classe i informant-la de que un cop feta la deixés en un racó de l'habitació perquè ella la passaria a recollir per portar-la a l'escola **(carta 3)**.
- Cartes felicitant-la i premiant-la per superar moments desagradables i de dolor (sessions de quimioteràpia, intervencions quirúrgiques, puncions a la medul·la, caiguda dels cabells...) que formaven part de la seva nova i injusta vida quotidiana i alhora animant-la a seguir endavant **(carta 4)**.
- Cartes animant-la a menjar una mica més per a trobar-se millor, ja que per efectes secundaris de la quimioteràpia perdia molt la gana i els aliments tenien un gust desagradable, a metall, segons descrivia **(carta 5)**.
- Cartes informant-la sobre els seus companys o enviant-li records i ànims i convidant-la a preparar-los sorpreses **(carta 6)**.

De totes aquestes cartes, les més delicades per nosaltres a l'hora d'escriure-les van ser les primeres, entre elles les que feien referència a la caiguda dels

cabells. L'objectiu de la primera era preparar la Maria per a la imminent pèrdua, per la qual cosa la fada li explicava que ella també estava malalta i que li havien donat la medicina que els feia caure. Per aquesta raó, se'ls havia tallat abans que li anessin caient i la convidava a fer el mateix. També li comentava que no estava gens trista perquè les fades li havien dit que estava molt guapa i estava segura que quan es curessin, a totes dues els tornarien a créixer **(carta 2)**.

A la segona carta li va regalar un mocador per al cap, animant-la a posar-se'l tal i com ella feia **(carta 7)**. La imatge de la fada Piruleta sense cabells i amb mocador, es pot veure tot seguit.

A la tercera i última carta, la fada li explicava que mentre dormia l'havia vingut a veure i havia vist que tenia una piga al cap que només tenien les princeses. Li va dir que gràcies a haver-se tallat els cabells havien pogut descobrir que la Maria era una princesa. Això la va fer molt feliç i a tothom li ensenyava la piga i li explicava que era una princesa com les de Disney **(carta 8)**.

La Maria ensenyant la piga que la feia princesa.

Aquestes últimes cartes van tenir molt de pes per a la Maria i, especialment, per a la seva família, ja que van servir per a suportar un dels aspectes més impactants del procés. La nena va patir la pena d'haver de quedar-se sense cabells, però gràcies a la complicitat amb la fada, una vegada ja no en tenia, ho va poder portar amb naturalitat i tocs de fantasia.

Actuacions vers la resta de la classe

Pel que fa als companys de la Maria, és a dir, la resta de la classe de P3, també vam haver de prendre diverses decisions. Primerament, calia pensar què explicar als nens i nenes i com fer-ho.

Vam seguir el següent procediment:

L'endemà de la notícia, quan es va passar llista i tots van veure que faltava la Maria, la tutora va informar al grup que estava malalta i que per poder curar-se no hi havia prou amb una medicina com les que ells prenien a casa. La seva companya hauria d'estar molts dies a l'hospital i no podria assistir a l'escola durant molt de temps. Se'ls va explicar que tot i això des de l'escola la podien

ajudar a curar-se. El primer que podien fer era, a la pregària del matí, demanar Jesús per a què la Maria es curés el més aviat possible i que no trigués a tornar a l'escola per poder jugar amb ella. L'experiència va ser molt bonica. Els nens i nenes ens van sorprendre quan feien les seves peticions amb tota la seva estima i innocència. Ens van fer posar la pell de gallina tenint en compte el desconeixement que tenien d'aquella dura realitat.

Els dies successius ens vam adonar que tot i que el grup sabia que la Maria era a l'hospital i que trigaríem molt en veure-la, no deixaven de preguntar per ella i d'aportar simpàtiques propostes com que si es prengués el xarop que els donaven les seves mares es curaria més ràpidament. Malgrat això, també vam detectar que estaven tristos i la trobaven a faltar. Moltes mares i pares ens van comentar la preocupació i tristesa dels seus fills/es per la malaltia de la Maria. Això ens va fer veure la necessitat d'ajudar la canalla a entendre i acceptar la situació que estaven vivint. La qüestió era: **quina podia ser la millor manera? Com fer-los entendre una situació tant complicada?** La resposta també va ser fàcil: tornar a demanar ajuda a la fada Piruleta.

La fada va escriure una carta al grup explicant-los l'estat de la Maria i dient-los que ella la cuidaria i que els aniria informant de la seva evolució periòdicament. També els va animar a seguir amb la pregària del matí tot destacant la importància que tenia fer-ho per ajudar la seva companya (**carta 9**).

D'aquesta forma vam aconseguir que els nens i nenes estiguessin tranquils perquè la fada cuidava de la Maria i que esperessin amb il·lusió les seves notícies sobre el seu estat. També anaven rebent de tant en tant, cartes de la fada Piruleta amb missatges que li donava la Maria des de l'hospital. Això mantenia viva la relació d'anada i tornada entre ella i els seus companys i companyes (**carta 10**).

To seguit, vam pensar en altres maneres d'ajudar tots plegats la Maria, si més no, a estar contenta veient que els nens i nenes de la seva escola l'estimaven molt i la trobaven a faltar. Les propostes les va anar fent la fada a les seves cartes i els alumnes les van acceptar i dur a terme amb il·lusió.

Com només quedava un més i mig de curs, no va haver massa temps per a fer moltes coses, algunes d'elles van ser:

- **Un àlbum amb dibuixos de tots els nens i nenes de la seva classe:** vam convidar els nens a què cadascú fes un dibuix per a la Maria. Ells mateixos van decidir que la volien dibuixar ben guapa, la qual cosa vam trobar molt encertada. Els vam unir i els vam enquadrar amb una tapa ben bonica.
- **Un àlbum de fotos:** Per a què la Maria pogués recordar els seus companys i pogués parlar d'ells a l'hospital, vam decidir fer fotos als nens i nenes en diferents activitats (treballant, jugant, esmorzant, al pati ...) i així poder recordar les rutines de l'escola.
- **Un vídeo:** Un mes després que la Maria fos a l'hospital, vam pensar que si li gravàvem un vídeo dels seus companys i companyes fent diferents rutines de l'escola, podria sentir-se més a prop d'ells. A més, vam enregistrar cada nen i cada nena donant-li records i ànims i desitjant-li una ràpida recuperació.

Tots aquests detalls els va fer arribar la fada a la Maria junt amb noves cartes dient-li que eren regals dels seus companys i companyes de la classe, que la trobaven a faltar. Els pares ens van informar que li havien fet moltíssima il·lusió i que fins i tot ells s'havien emocionat en veure com els nens i nenes i l'escola la recordaven i se l'estimaven i havia reaccionat ella en rebre'ls. Els pares afirmen que encara avui, la Maria, segueix mirant-se amb estima tots aquests regals.

SORTIDA DE L'HOSPITAL

Després de gairebé dos mesos al centre hospitalari, els pares de la Maria es van posar en contacte amb nosaltres per donar-nos una gran notícia: La Maria tornava a casa!!!

Els primers mesos

Ens vam alegrar molt ja que suposava un primer signe de la superació de la malaltia tot i que sabíem que encara li quedava un llarg camí per recórrer, no menys dur del que ja havia fet. Ara s'iniciava una segona etapa en la que la Maria hauria de combinar la vida a casa amb la vida a l'hospital. Estaria dues setmanes a casa i una a l'hospital per tal de seguir amb la medicació (quimioteràpia) i fer-li controls de l'estat de la malaltia (puncions, analítiques...). Per una part era una bona notícia poder tornar a casa amb la família, però pels pares representava un augment de l'angoixa per qualsevol complicació que es pogués produir de la malaltia. A més, suposava per a la Maria l'acceptació de tornar periòdicament a l'hospital a què li fessin moltes proves, algunes d'elles doloroses. Aquesta etapa va durar aproximadament sis mesos, tot i que no es va complir aquesta proporció ja que van anar apareixent dificultats (infeccions, reaccions al·lèrgiques...), tal com havien temut els pares, que allargaven l'estada a l'hospital i n'escurçaven la de casa.

Donat que la Maria va sortir de l'hospital quan ja havien començat les vacances de l'estiu, ja no vam poder preparar cap material amb el grup-classe i tampoc vam preparar més feina. D'acord amb els pares, vam decidir que li convenia distreure's i passar-s'ho bé. El que vam fer va ser continuar preparant cartes de la fada que seguien arribant-li periòdicament, sobretot quan s'apropaven els dies dels ingressos hospitalaris, o a demanda de les necessitats comunicades pels pares. La major part d'elles era per animar-la a seguir afrontant les circumstàncies de la malaltia, però també, cal dir-ho, va haver-ne una per celebrar un gran esdeveniment: el seu quart aniversari!

A continuació es relacionen els tipus de cartes que la fada li va fer arribar amb un resum dels seus continguts:

- **Carta per felicitar-la pel seu aniversari:** Vam preparar una carta on la fada felicitava la Maria pels seus ben arribats 4 anys. Amb la carta, la fada li regalava un pastís que havíem elaborat amb paper maixé i plastilina de colors i li havia portat un petit cartell que els seus companys i companyes li havien preparat dies abans d'acabar l'escola. **(Carta 11)**

La Maria bufant el seu pastís de paper maixé i plastilina en el seu aniversari dels 4 anys.

Cartell elaborat pels seus companys, felicitant-la.

- **Cartes per recordar-li o anticipar-li les visites a l'hospital:** Preparàvem una carta informant-la que l'endemà havia d'anar a l'hospital, una altra que la rebia a l'hospital i una tercera que la felicitava pel valenta que havia estat i li deia que l'esperava a casa. Aquestes cartes anaven acompanyades d'un detall que el podia dur durant el viatge o fer servir a l'hospital durant el temps que havia d'estar ingressada... Per exemple, una peça de roba (mitjons, calcetes, mocador pel cap, gorra...), un nino petit, un conte d'enganxines o per acolorir... és a dir, qualsevol cosa que l'animés a superar el dur moment que li esperava i la recompensés pels mals moments viscuts. Un aspecte a destacar d'aquestes cartes és que no era només la Maria la que hi havia d'anar a l'hospital, sinó que la fada Piruleta li recordava que totes dues havien d'anar i que pensarien l'una en l'altra i serien molt fortes. Això era un aspecte fonamental que facilitava la seva acceptació (**carta 12**).
- **Cartes per animar el germà de la Maria, agrair la seva paciència i la seva ajuda:** Els pares ens van comentar que un dels efectes secundaris de la quantitat de cortisona que prenia la Maria eren sobtats canvis d'humor units a la irritabilitat i l'agressivitat, la qual descarregava, sobretot, contra el seu germà Antoni. També ens van dir que l'Antoni, que també era i continua essent alumne de l'escola, s'estava portant molt bé amb ella i demostrava una gran paciència. Això ens va fer pensar que potser calia tenir-lo en compte en alguna de les cartes de la fada per felicitar-lo per la seva actitud i recompensar-lo amb algun petit detall. Calia posar-se en el seu lloc: el seu cercle familiar s'havia vist trencat durant molt de temps, havia estat allunyat dels seus pares durant força temps quan estaven a l'hospital amb la Maria i, ara que tots tornaven a casa, havia de tenir paciència amb la seva germana que no deixava de tenir atencions de tothom, que constantment canviava d'humor i que, per a acabar-ho d'adobar, rebia cartes i regals de la fada Piruleta (**carta 13**).
- **Cartes per donar suport els pares i recordar-los que la fada estaria amb ells mentre duri la malaltia:** Vam escriure alguna carta on la fada els

explicava que els ajudaria en tot el que pogués i que no dubtessin a demanar-li ajuda quan els fes falta. Va ser una manera subtil d'oferir-los la nostra col·laboració i de que la nena també veiés que la fada també cuidava dels seus pares. Segons expliquen els pares, va quedar molt sorpresa quan les van rebre i va expressar una gran satisfacció (**carta 14**).

Durant l'estiu, una família es va posar en contacte amb nosaltres per explicar-nos que s'havia reunit amb la família de la Maria per tal que els nens, companys de classe, es veiessin i poguessin jugar junts. Seria un petit retrobament amb la seva vida anterior. Ens van transmetre la por que havien tingut per la reacció que pogués tenir el seu fill davant l'aspecte físic de la nena ja que no tenia cabells. Patien per si el seu fill Pol podia ferir la sensibilitat d'alguna manera, tant de la Maria com dels seus pares. Finalment, ens van fer saber que havia estat un èxit. Els dos nens s'havien abraçat només veure's i el Pol li havia dit: "Maria, què guapa estàs!!!". Això ens ha de fer veure que els nens no tenen prejudicis per l'aspecte físic com tenim els adults, són més planers i senzills.

La Maria i el Pol retrobant-se després de força tempos allunyats.

Els mesos següents

Passats aquests sis mesos els tractaments es van començar a espaiar en el temps, de manera que es combinaven visites a Barcelona amb seguiment i administració de dosis de quimioteràpia en un centre mèdic de la mateixa ciutat de Reus.

Sovint els tractaments eren dolorosos (injeccions per via intramuscular) i amb efectes secundaris significatius, que la fada també patia (**carta 15**). També es donaven alteracions de la conducta; entre altres, la Maria es negava a prendre les medicines de casa, a menjar, a no cridar... Això si no comptem, les dificultats que van anar sorgint durant el mateix procés (infeccions, grans baixades de plaquetes...) que no feien més que allargar els tractament mesos i mesos.

La part positiva a destacar és que per fi va poder assistir a l'escola. Inicialment serien petites estones que, progressivament, anirien augmentant en funció del seu estat físic. La fada va compartir aquesta experiència amb ella (**carta 16**). L'AFANOC (Associació de Familiars i Amics de nens Oncològics amb Càncer) va venir a l'escola abans que la Maria s'hi incorporés, per tal d'assessorar-nos sobre aquells aspectes a tenir en compte sobre la malaltia i les mesures higièniques, d'assistència mèdica i d'altres que havíem de prendre.

En global, aquest període es va allargar fins poc més d'un any.

Quan va acabar aquesta etapa, es metges van donar una bona notícia als pares: la Maria ja no tenia cèl·lules cancerígenes al cos!!!

La Maria, equipada amb el xandall de l'escola, contenta de poder tornar-hi.

Durant tot aquest temps, la fada també va continuar enviant-li cartes, en les que tenia en compte les situacions vàries que patia la Maria, com ara viatges, proves, canvis de conducta... i també recollia les necessitats dels pares per tal d'afrontar moments difícils que encara es donaven (**cartes 17, 18, 19**).

Comiat de la fada

Arribats a aquest punt, vam pensar que era un bon moment per a què la fada s'acomiadés temporalment de la nena. Ara els pares prendrien el relleu i serien els encarregats de fer alguna carta quan ho creguessin convenient (controls a l'hospital o algun problema que pugui aparèixer com a seqüela de la malaltia).

Com no volíem que fos un trencament massa trist, aprofitant que arribava el seu cinquè aniversari, vam preparar una carta en la qual la fada Piruleta la felicitava i li explicava que se n'havia d'anar a ajudar a una altra nena que estava malalta i que la necessitava. També li deia que no s'oblidaria i que la vindria a veure de tant en tant. La Maria quan va llegir la carta es va posar una mica trista però va entendre i acceptar que ella ja estava curada i que la fada podria ajudar a la nena malalta de la que parlava la carta.

Actualment, encara demana per la fada i pregunta per la nena malalta tot interessant-se per la seva evolució, ja que es veu identificada amb ella.

A dia d'avui, ja fa gairebé un any de la notícia de la superació de la malaltia però encara s'ha de sotmetre a un control setmanal. Aquests controls els haurà de fer durant cinc anys i després passaran a fer-se anualment.

Segons els pares, cada vegada que han d'anar a fer un control a l'hospital, tenen pànic de rebre una altre cop males notícies. Creuen que aquesta por els acompanyarà tota la vida.

VALORACIÓ CRÍTICA

Un cop duta a terme aquesta experiència, podem dir que en general va ser molt positiva, tant per nosaltres com per a la nena i el seu entorn familiar.

Algunes evidències són:

- Va suposar una tasca enriquidora i alhora satisfactòria donat que a mesura que anàvem veient els efectes que provocava en la nena i en la seva família, ens motivava a continuar endavant. Per una altra banda, ens entristia el fet que, tot i ser de gran ajuda a nivell emocional per a la nena, hi havia un alt nivell d'incertesa i d'impotència respecte de la seva cura.
- La fada va establir un fort lligam amb la Maria compartint amb ella la seva malaltia fins el punt que la nena s'hi veia reflectida. Segons els pares, la Maria percebia que li havien pres el seu dia a dia, però que s'havia pogut endur a l'hospital una petita part que li recordava i la unia amb ella: la fada Piruleta.
- Es va aconseguir transmetre als companys de classe de la Maria una certa inquietud i interès envers l'estat de la Maria. Per a evitar cert dramatisme donada la gravetat de la malaltia, ho vam suavitzar amb el mateix personatge de la fada. És gràcies a ella que es va aconseguir establir un *feedback* entre la Maria i els seus companys de classe. La fada calmava les seves inquietuds sobre l'estat de la Maria i alhora els feia de missatger enviant sorpreses i notes a l'hospital.
- Per als pares la fada va ser en tot moment un mecanisme de consol, sobretot quan la Maria es mostrava feliç i il·lusionada esperant-ne notícies i compartint moments gratificants.

També suposava un recurs que facilitava la seva comunicació amb la Maria en el moment de transmetre informacions difícils d'explicar pels pares i complicades d'entendre i d'assimilar per part de la nena.

Al llarg de tot el procés, els pares ens van anar expressant la seva gratitud cap a la figura de la fada afirmant que tota la tasca realitzada no tenia preu i que no sabien com agrair-nos tot l'esforç i la dedicació constants.

- Pel que fa al personal de l'hospital, els pares ens van fer arribar la seva valoració positiva. Creien que era una bona manera de mantenir la nena feliç i positiva i, a més, feien servir la fada per aconseguir actituds cooperatives de la Maria en moments de dolor.
- Per últim, un aspecte a tenir en compte és el fet de decidir juntament amb els pares, com i quan la fada finalitza el seu acompanyament. A nosaltres, el fet d'acomiar-se aprofitant la notícia de la curació ens va funcionar positivament, i els pares han anat seguit la tasca de la fada ja que la nena segueix rebent sessions de control a l'hospital.

De cara a la nena, la fada havia de marxar de forma no traumàtica, i creiem que comunicar-li a la Maria que la seva ajuda ara seria per a un altre infant malalt facilitava aquesta separació. A més, això reforçava el seu lligam amb la Maria perquè, d'alguna manera, continuaria la seva tasca amb algú que es trobaria en una situació similar.

Per tots aquests aspectes que hem destacat, creiem positiu fer extensiva aquesta metodologia a altres entitats o professionals que d'alguna manera es puguin trobar en situacions semblants: mestres d'alumnes en edats compreses entre 3 i 8 anys aproximadament, associacions de voluntariat, AFANOC...

Val a dir que el personatge és sotmès a modificacions i adaptacions per tal de personalitzar-lo a cada infant segons les seves inclinacions i gustos.

D'altra banda, també volem destacar altres aspectes a tenir en compte en cas que s'hagués de repetir aquesta experiència:

- El fet que la Maria compartís habitació amb altres nens malalts d'edats semblants va fer que aquests se sentissin atrets per la fada i demanessin que també els visités. Això ens fa pensar que seria bo que a l'hospital es

pogués plantejar aquest tipus d'intervenció per tal d'ajudar als infants malalts a fer més suportables la seva malaltia i llurs conseqüències.

- Donat que la Maria estava hospitalitzada a molts quilòmetres de la nostra ciutat, ens dificultava l'aportació de material elaborat, sobretot en aquell que era urgent i a demanda dels pares. És per aquesta raó que l'ús de mitjans telemàtics facilitaria aquest lliurament, podent ser immediat. Suposaria també un estalvi a nivell econòmic: paper, tinta... Tot i això, creiem convenient la combinació de totes dues opcions (material i telemàtica) donat que aquest tipus de material té un gran valor emocional que fa que el nen el gaudeixi amb més intensitat si el té al seu abast i el pot manipular, ensenyar...
- Econòmicament es va fer una gran inversió ja que la proposta incloïa material i regals, alguns d'ells d'un preu elevat. Segons la visió dels pares, a la Maria tots li feien el mateix efecte positiu, tant era la mida o el preu, l'important era la visita de la fada. Per aquesta raó, es podria reduir el cost premiant la nena amb detalls petits i de baix cost o inclús amb objectes elaborats manualment per mestres o companys. Una altra opció seria demanar col·laboració econòmica a l'AMPA de l'escola, famílies, claustre... sempre i quan els pares acceptin fer-ho de domini públic.

CONCLUSIONS

L'experiència educativa que hem presentat es va dur a terme per tal d'ajudar a superar un procés de malaltia de llarga durada com és el càncer, en una nena de P3 de la nostra escola. Es va aconseguir no trencar el vincle amb l'escola per tal d'assegurar una continuïtat en els seus aprenentatges que facilités la posterior incorporació a l'aula. També va suposar un recolzament emocional per a la família ja que aquesta intervenció els va servir com a eina de comunicació amb la seva filla quan es negava a escoltar-los i vam poder reduir la seva angoixa.

Pensem que aquesta proposta és aplicable a altres situacions de patiment i difícils de gestionar dins l'aula com, per exemple, pèrdua d'una persona estimada, separació traumàtica dels pares...

A dia d'avui la Maria cursa 1er de Primària i s'ha reincorporat de forma normalitzada a la seva vida familiar, social i escolar.

Creiem, amb molta humilitat, que som una petita part de la superació d'aquesta dura experiència que li ha tocat viure a la Maria i a la seva família. Així mateix esperem que sigui d'utilitat a d'altres persones que es trobin en situacions similars.

BIBLIOGRAFIA

- Callau, T., Nieto, C., Pérez, Y., Fraj, M., De Miguel, L., Burillo, C. & Celma, J. (2006). **La educación en los niños con cáncer**. Recuperat el 24 d'Abril de 2013, de <http://www.aspanoa.org/files/File/aspanoa%20guia%20padres-prof2.pdf>.
- Consejería de Sanidad y Servicios Sociales (1996). **Volver a la escuela**. Recuperat el 12 d'Abril de 2013, de http://www.madrid.org/cs/Satellite?c=CM_Publicaciones_FA&cid=1132044137063&idConsejeria=1109266187266&idListConsj=1109265444710&idOrganismo=1109266228174&language=es&pagename=ComunidadMadrid%2FEstructura&sm=1109266101003
- Rodríguez, C. & Vall, A. (2007). **Recursos de información y tiempo libre para niños enfermos**. Textos universitaris de biblioteconomia i documentació. Recuperat el 2 d'Abril de 2013, de <http://www.ub.edu/bid/19rodri2.htm>
- http://infanciahospitalizada.es/contenidos/index.php?option=com_content&task=view&id=104&Itemid=63&limit=1&limitstart=0
- <http://www.guiainfantil.com/proyecto-infancia-hospitalizada-entrevista-paloma-hombrados-garcia.htm>
- http://menoresconcancer.org/social/recpeda_01neces.htm

ANNEX

HOLA GUAPA

Carta 1

M'HAN DIT QUE ESTÀS MALALTETA I QUE HAURÀS D'ESTAR MOLTS DIES A L'HOSPITAL. HE PENSAT QUE SI TÚ VOLS ET PUC DEIXAR ALGUNA CARTA AMB ALGUNA SORPRESETA. PERÒ TAMBÉ ET PORTARÉ FEINA PER A QUÈ M'AJUDIS I ALHORA T'HO PASSIS BÉ. TAMBÉ PASSARÉ PER L'ESCOLA A RECOLLIR LA FEINA QUE PREPARI LA SENYORETA I AIXÍ APRENGUIS EL MATEIX QUE ELS TEUS COMPANYS I COMPANYYES. ET SEMBLA BÉ?

DONCS AVUI ET PORTO EL MEU NOM PERQUÈ EL PINTIS I EL DECORIS AMB GOMETES. EL POTS PENJAR A LA TEVA HABITACIÓ SOTA LA MEVA FOTO.

JA VEURÀS QUÈ BÉ ENS HO PASSAREM JUNTES!!!

UN PETÓ MOLT FORT

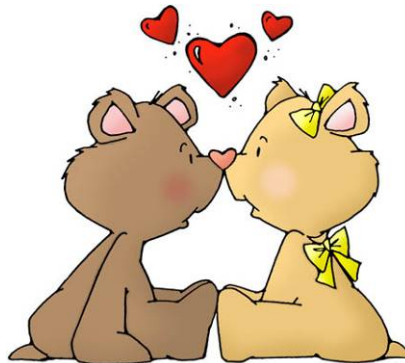
LA FADA PIRULETA

AVUI TENIA GANES D'EXPLICAR-TE UNA COSA MOLT IMPORTANT. L'ALTRE DIA VAIG ANAR AL METGE I EM VA DIR QUE ESTAVA MALALTETA COM TU I QUE M'HAVIA DE DONAR UNA MEDICINA COM LA TEVA QUE EM FARÀ CAURE ELS CABELLS!!! I A MÉS ME L'HAVIEN DE PUNXAR AL CUL!!! JA ME L'HAN PUNXAT I M'HA FET UN MAL!!!

AL PRINCIPI EM VAIG ENFADAR MOLT, PERÒ LES FADES EM VAN DIR QUE AIXÍ PODRIA PORTAR MOCADORS BONICS AL CAP I QUE ELS CABELLS EM TORNARIEN A SORTIR QUAN ESTIGUÉS CURADA.

AIXÍ DONCS... ET PORTO UNA FOTO MEVA PER A QUÈ VEGIS COM ESTIC SENSE CABELLS PEQUÈ ABANS QUE EM CAIGUIN ME'LS HE DEIXAT TALLAR PER LES FADES I UNA ALTRA AMB EL MEU MOCADOR NOU. TU PODRIES FER EL MATEIX!!! NO OBLIDIS FER-TE ALGUNA FOTO COM JO!!!

UN PETÓ MOLT I MOLT FORT

LA FADA PIROLETA

EM SEMBLA QUE T'HAURIES DE POSAR A FER UNA MICA DE FEINA DE L'ESCOLA,
NO ET SEMBLA?

ENCARA QUE HI HAGI FITXES QUE NO T'AGRADIN, ÉS MOLT IMPORTANT QUE
LES FACIS PER A TREBALLAR EL MATEIX QUE ELS TEUS COMPANYS DE CLASSE.
AIXÍ ELS PODRÀS ENSENYAR TOT EL QUE HAS APRÈS A L'HOSPITAL.

JO ET PORTO UN LLAPIS I UNA GOMA DE LES PRINCESES PER A QUÈ T'HI PUGUIS
POSAR DE SEGUIT.

UN PETÓ I UNA ABRAÇADA

LA FADA PIRULETA

HOLA MARIA

Carta 4

AVUI ET VINC A FELICITAR!!! HAN ESTAT FENT-TE PROVES SENSE PARAR I ALGUNA D'ELLES SÉ QUE T'HA FET MAL. A MI TAMBÉ ME LES HAN FET I TAMBÉ M'HAN FET MAL, PERÒ SAPS QUE HEM DE SER MOLT FORTES I SI ENS DEIXEM FER, ENS PODREM CURAR MÉS AVIAT. ENTENC QUE ÉS PESAT QUE ET PUNXIN, QUE ET DONIN MEDICAMENTS DOLENTS QUE ET FAN VOMITAR...TOT AIXÒ EM PASSA A MI TAMBÉ, PERÒ JUNTES HO ACONSEGUIREM, OI QUE SÍ?

JO JA PENSO EN COSES QUE FARÉ QUAN EM POSI BONA I TU?

AVUI, COM A PREMI PEL BÉ QUE T'HAS PORTAT, ET PORTO UN TRENCACLOSQUES PER A QUÈ PUGUIS JUGAR QUAN ET TROBIS MILLOR I ESTIGUIS DE MÉS BON HUMOR!!!

UN PETONET BUFONA

LA FADA PIROLETA

ET VINC A VEURE PER DIR-TE QUE ÉS MOLT IMPORTANT QUE MENGIS UNA MIQUETA. JA SÉ QUE NO TENS MASSA GANA, QUE SOVINT VOMITES I QUE EL MENJAR NO TÉ BON GUST PER CULPA DE LES MEDICINES PERÒ SI NO MENGES NO ESTARÀS FORTA PER JUGAR AMB ELS TEUS AMICS I AMIGUES DE L'ESCOLA.

ET PORTO AQUEST PLAT TANT BONIC. HAS DE MENJAR TOT EL QUE LA MARE ET POSI.

PER CERT, MARE DE LA MARIA... NO LI POSIS GAIRE MENJAR AL PLAT. POSA-LI UNA MICA I ELLA S'HO MENJARÀ TOT. OI QUE SÍ MARIA?

UN PETÓ I BON PROFIT!!!

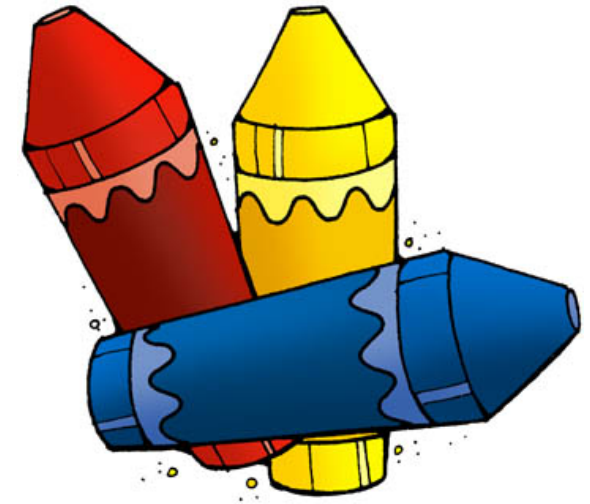
LA FADA PIRULETA

ET BÉ DE GUST TREBALLAR UNA MIQUETA? DONCS... QUÈ ET SEMBLA SI FAS UN DIBUIX PELS TEUS AMICS I AMIGUES DE L'ESCOLA. JO CREC QUE ELS FARÀ MOLTA IL·LUSIÓ!!!

SI ME'L DEIXES PREPARAT JO ELS HI PUC PORTAR I EL PUC DEIXAR PENJAT A LA PISSARRA. TINDRAN UNA BONA SORPRESA!!!

DONCS JA HO SAPS!!! A FER UN DIBUIX BEN BONIC!!! I NO OBLIDIS POSAR-HI EL NOM.

UN PETÓ MOLT FORT

LA FADA PIRULETA

HOLA XICA

Carta 7

SAPS QUE ET PORTO AVUI? DONCS UN MOCADOR BEN BONIC QUE VAIG VEURE L'ALTRE DIA EN UNA BOTIGA DE REUS.

ÉS PER A QUÈ TE'L POSIS AL CAP I ESTIGUS BEN GUAPA. LI POTS DIR AL PARE O A LA MARE QUE ET FACIN UNA FOTO I ME LA DEIXES PREPARADA QUE LA VINDRÉ A VEURE MENTRE DORMS.

UNA ABRAÇADA MOLT FORTA

LA FADA PIRULETA

AVUI T'HAIG DE DONAR UNA BONA NOTÍCIA!!! RESULTA QUE AQUESTA NIT T'HE VINGUT A VEURE MENTRE DORMIES I HE DESCOBERT UNA COSA: TENS UNA PIGA AL CAP. SAPS QUÈ VOL DIR AIXÒ? DONCS QUE ETS UNA PRINCESA!!! NO SABIES QUE TOTES LES PRINCESES TENEN UNA PIGA AL CAP? DONCS ARA JA HO SAPS.

VEUS, SI NO T'HAGUESSIS TALLAT ELS CABELLS COM JO NO HO HAURIES SABUT MAI. ARA, MENTRE NO ET CREIXIN ELS CABELLS, PODRÀS ENSENYAR A TOTHOM LA TEVA PIGA DE PRINCESA.

UN PETÓ BUFONA

FEIA TEMPS QUE NO EM VÈIEU, OI? DONCS AVUI LA VERITAT ÉS QUE NO VINC MASSA CONTENTA. US VINC A PARLAR DE LA MARIA. COM US HAN EXPLICAT, ESTÀ A L'HOSPITAL MOLT MALALTETA. ESTÀ MOLT ENFADADA PERQUÈ VOL VENIR AMB VOSALTRES A L'ESCOLA PER A FER FEINA I JUGAR, PERÒ ELS METGES NO LA DEIXEN. HE PENSAT QUE NOSALTRES LA PODEM CUIDAR DES D'AQUÍ. PER UN COSTAT PODEM RESAR CADA DIA, DEMANANT A JESÚS QUE L'AJUDI A POSAR-SE BONA AVIAT. I PER UN ALTRE COSTAT, PODEM ENVIAR-LI REGALETS FETS PER NOSALTRES PER A QUÈ VEGI QUE US ENRECORDEU D'ELLA I US L'ESTIMEU MOLTÍSSIM. US SEMBLA BÉ?

JO M'ENCARREGARÉ DE PORTAR-LI LES COSES QUE LI PREPAREU I A MÉS US PÒRTARÉ MISSATGES I COSES QUE ELLA PREPARI PER A VOSALTRES, D'ACORD?

DONCS FINS AVIAT QUE US VINDRÉ A EXPLICAR COM TROBA LA MARIA!!!

UN PETÓ MOLT FORT

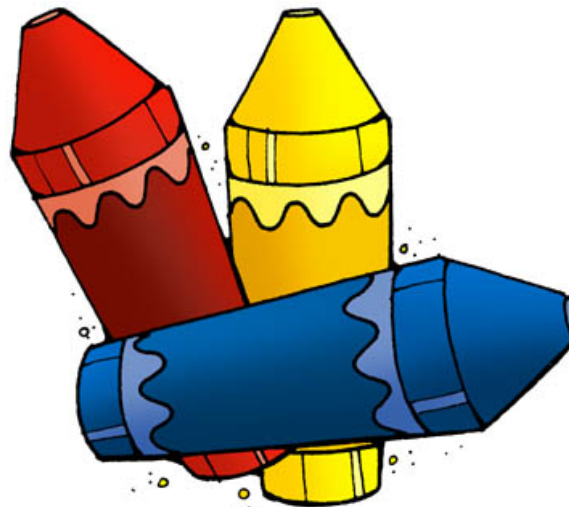
LA FADA PIRULETA

US PORTO NOTÍCIES DE LA MARIA. DIU QUE ESTÀ CANSADA D'ESTAR A L'HOSPITAL PERÒ QUE NO POT MARXAR PERQUÈ HA DE PRENDRE UNA MEDICINA MOLT IMPORTANT QUE L'AJUDARÀ A POSAR-SE BONA. TAMBÉ M'HA DIT QUE US TROBA MOLT A FALTAR I M'HA DONAT UN DIBUIX PER A VOŠALTRES, EL PODEU PENJAR A LA CLASSE!!! OI QUE ÉŠ BONIC? QUE US SEMBLA SI VOŠALTRES LI FEU CADAŠCÚ UN DIBUIX? PENSEU QUÈ VOLEU DIBUIXAR I ENDAVANT!!!

SI ME'LS DEIXEU PREPARATS, JO LI PORTARÉ A L'HOSPITAL, D'ACORD?

DONCS FINŠ UN ALTRE DIA!!!

PETONETS

LA FADA PIRULETA

HOLA GUAPISSIMA

Carta 11

AVUI ÉS UN GRAN DIA! ÉS EL TEU ANIVERSARI I FAS 4 ANYS!!! ESTIC MOLT CONTENTA I T'HE VOLGUT PORTAR AQUEST PASTÍS QUE HE FET JO MATEIXA. VOLIA PORTAR-TE UN DE VERITAT PERÒ HE PENSAT QUE AQUEST EL PODRIES GUARDAR I AIXÍ TE'N RECORDARIS DE MI QUAN EL MIRESSIS. TAMBÉ ET PORTO AQUESTA CORONA QUE T'HAN PREPARAT ELS TEUS AMICS I AMIGUES DE L'ESCOLA. AIXÍ QUE...POSA'T LA CORONA, DIGUES AL PARE QUE ENCENGUI LES ESPELMES, TANCA ELS ULLS, PEN SA UN DESIG I BUFA BEN FORT!!!

I ARA TINC EL TEU REGALET D ANIVERSARI. ÉS UN FANALET MOLT BONIC. QUAN ESTIGUIS TRISTA ENCÉN-LO I VEURÀS COM T'AJUDARÀ A TORNAR A ESTAR CONTENTA. TAMBÉ EL POTS FER SERVOIR QUAN ET DESPERTES A LA NIT PERQUÈ NO ET TROBES BÉ I NO PÒTS DORMIR.

MOLTS PETONETS

LA FADA PIRULETA

JA T'HAN DIT ELS PARES QUE DEMÀ HEM D'ANAR A L'HOSPITAL A BARCELONA? JA HO SÉ QUE NO HI VOLS ANAR, JO TAMPOC, PERÒ SAPS QUE HO HEM DE FER. ÉS MOLT IMPORTANT QUE ENS DONIN LA MEDICINA PER A CURAR-NOS I, ENCARA QUE ENS FACIN MAL, TAMBÉ ÉS IMPORTANT QUE ENS FACIN PROVES PER SABER SI MIQUETA A MIQUETA ENS ESTEM CURANT. NO PATEIXIS PERQUÈ JO TAMBÉ HI SERÉ ALLÀ ENCARA QUE NO EM VEGIS. TANCA ELS ULLS I PENSA EN MI. JO ELS TANCARÉ I PENSARÉ EN TU.

ET PORTO UNA COSETA PER A QUÈ PUGUIS RECORDAR-ME MÉS FÀCILMENT. ÉS UNA FADA DE JOGUINA. T'ACOMPANYARÀ DURANT EL VIATGE I QUAN T'ACABIN DE FER LES PROVES PODRÀS JUGAR AMB ELLA.

UN PETÓ MOLT FORT I FINS DEMÀ A L'HOSPITAL

LA FADA PIRULETA

HOLA ANTONI

Carta 13

AVUI T'HE VINGUT A VEURE A TÚ!!! VINC A FELICITAR-TE PER LO BÉ QUE T'ESTÀS PORTANT. SÉ QUE HAS ESTAT MOLT DE TEMPS SEPARAT DELS PARES PERQUE HAVIEN D'ESTAR A L'HOSPITAL AMB LA MARIA I HAS ESTAT MOLT RESPONSABLE AMB LA FEINA DE L'ESCOLA. TAMBÉ SÉ QUE ARA QUE LA MARIA ÉS A CASA TOTHOM ESTÀ PENDENT D'ELLA. A MÉS, PLORA QUAN VOL UNA COSA I S'ENFADA AMB TÚ SOVINT. HO ESTÀS FENT MOLT BÉ ANTONI. ESTÀS TENINT MOLTA PACIÈNCIA AMB ELLA I LA CUIDES MOLT. SÉ QUE TE L'ESTIMES MOLT I ELLA TAMBÉ HO SAP. M'HO HA DIT.

COM A PREMI PER TOT EL QUE ESTÀS FENT T'HE PORTAT UNS PAQUETS DE CROMOS DE LA COL·LECCIÓ DE FÚTBOL QUE T'ESTÀS FENT.

UN PETÓ I UNA ABRAÇADA

LA FADA PIRULETA

AVUI LA CARTA VA DIRIGIDA A VOŞALTRES. SÉ QUE FA DIES QUE ESTEU DESANIMATS I ÉS COMPRENŞIBLE. LA SETMANA VINENT US HAN D'INFORMAR DE COŞES MOLT SÈRIES I AIXÒ ESPANTA MOLT PERÒ HEU DE PENŞAR QUE TOT ANIRÀ BÉ. LA MARIA ÉŞ UNA NENA MOLT FORTA I ESTÀ LLUITANT DE VALENT!!!

US HE POSAT UNA SORPRESETA. ÉŞ UNA FOTO PER A CADAŞCÚ ON HI HA LA MARIA AMB MI AL COSTAT, VAJA UNA IMATGE MEVA. ÉŞ PER A QUÈ LA PORTEU A LA CARTERA O AL BITLLETER. ESTEM MOLT CONTENTES I VULL QUE QUAN LA MIREU PENSEU QUE LA FADA PIRULETA TAMBÉ ESTÀ AL VOSTRE COSTAT I QUE PODEU COMPTAR AMB MI EN QUALSEVOL MOMENT.

UN PETÓ A TOTS DOS I ÀNIMS QUE TOT ANIRÀ BÉ!!!

AVUI T'HA TOCAT UN ALTRE COP LA PUNXADA AL CUL, OI? A MI TAMBÉ I AQUESTA VEGADA NO M'HA FET TANT DE MAL. SAPS PER QUÈ? DONCS PERQUÈ QUAN M'ANAVEN A PUNXAR, HE TANCAT ELS ULLS I HE PENSAT EN TU I EN LES MEVES AMIGUES LES FADES. ARA QUAN HI VAGIS TU HO POTS PROVAR. TANCA ELS ULLS I PENSA EN MI I EN ELS TEUS COMPANYS QUE TENEN TANTES GANES DE VEURE'T. JA VEURÀS COM FUNCIONA!!!

A MÉS ET PORTO UNA PETITA SORPRESA QUE CREC QUE T'AGRADARÀ. LA PODRÀS FER SERVIR QUAN TORNIS A CASA. ÉS UN CONTE PER A QUÈ TE'L MIRIS AMB LA MARE I AIXÍ T'OBLIDIS DE LA PUNXADA. DESPRÉS EM POTS FER UN DIBUIX DEL CONTE PER A QUÈ ME'L PENGI A LA MEVA HABITACIÓ.

UN PETONÀS

LA FADA PIRULETA

HOLA MARIA!!

Carta 16

SAPS LA BONA NOTÍCIA? A PARTIR DE DEMÀ PODREM ANAR UNA ESTONETA CADA DIA A L'ESCOLA!!!

JO TENIA MOLTES GANES, I TU? PODREM VEURE ELS NOSTRES AMICS I FER FEINA AMB ELLS!!!

SUPOSO QUE ELS PARES JA T'HAURAN EXPLICAT QUE ALGUNS DIES POTSER ENS HAUREM DE QUEDAR A CASA. EN FI, HAUREM DE FER CAS DEL QUE ENS DIGUIN PARES I METGES JA QUE SABEN MOLT BÉ EL QUE ENS CONVÉ.

JO ET PORTO UN COLLARET MOLT BONIC PER A QUÈ QUAN EL MIRIS TE'N RECORDIS DE MI.

MOLTA SORT A L'ESCOLA!!!

LA FADA PIRULETA

FA DIES QUE QUAN ET VINC A VEURE D'AMAGAT, SENTO QUE LI DEMANES LES COSES ALS PARES CRIDANT I PLORANT.

AIXÒ NO POT SER. ESTÀS MALALTETA I ELS PARES ET CUIDEN PERÒ TU TAMBÉ ELS HAS DE CUIDAR MOLT A ELLS. DEUS PENSA: SI JO SÓC PETITA, NO ELS PUC CUIDAR!!! I ÉS VERITAT. NO ELS POTS FER EL DINAR, NO ELS POTS RENTAR LA ROBA... PERÒ SI ELS POTS ESTIMAR MOLT FENT-LOS PETONS I DEMANANT-LOS LES COSES SENSE CRIDAR.

ET PORTO UNA COÇA QUE T'AJUDARÀ; SÓN UNES TOVALLOLETES HUMIDES MÀGIQUES DE LES PRINCESES. QUAN ET NOTIS ENFADADA I FACIS ENFADAR UNA MICA ELS PARES, T'HAS DE PASSAR UNA TOVALLOLETA PER LA CARA I JA VEURÀS COM SE'T PASSA DE SEGUIDA. PERÒ RECORDA QUE A PARTIR D'ARA HAURÀS D'INTENTAR NO CRIDAR. I PARLAR EDUCADAMENT.

UNA ABRAÇADA MOLT FORTA

LA FADA PIRULETA

HOLA MARIETA

Carta 18

AQUESTS DIES QUAN T'HE VINGUT A VEURE NO M'HA AGRADAT GENS EL QUE HE VIST!!! NO ET VOLS PRENDRE LES MEDICINES. JO TAMBÉ LES HAIG DE PRENDRE I JA SÉ QUE NO SÓN BONES, DE FET SÓN FASTIGOSES!!! PERÒ CUREN I AIXÒ ÉS L'IMPORTANT!!!

SAPS? SI JO NO ME LES PRENGUÉS NO EM TROBARIA BÉ PER A VENIR-TE A VEURE I AIXÒ NO T'AGRADARIA. O SIGUI, QUE SI VOLS QUE JO ME LES PRENGUI TU TAMBÉ HO HAS DE FER, D'ACORD?

JO QUAN ME LES HAIG DE PRENDRE EM TAPO EL NAS, OBRO MOLT LA BOCA, ME LES EMPASSO DE SEGUIDA I MENJO UNA PATATA QUE M'AGRADA MOLT!!!

ET PORTO AQUESTES PATATES QUE TANT T'AGRADEN PER A QUÈ HO PUGUIS PROVAR TU.

UNA ABRAÇADA MOLT FORTA

LA FADA PIRULETA

HOLA MARIA

Carta 19

ESTÀS PREPARADA PER ANAR A L'ESCOLA? JO TAMBÉ, PERÒ RECORDA QUE ÉS DILLUNS I QUE ENS TOCA ANAR A PUNXAR-NOS LA MEDICINA.

HAS DE SER MOLT FORTA I VALENTA I NO BELLUGAR-TE NI CRIDAR.

ET PORTO AQUESTA FADA PETITETA PER A QUÈ LA PORTIS AMB TU. RECORDA QUE SI BUFES I PENSES EN LES FADES O EN ELS TEUS AMICS FA MENYS MAL. JO FARÉ EL MATEIX. A VEURÉ SI ENS CUREM AVIAT!!!

UN PETÓ

LA FADA PIRULETA